

1984

APRIL

INFO-TIIRK INFO-TIIRK INFO-TÜR K

bulletin mensuel • monthly bulletin • maandelijks bulletin

90

8STE JAAR • UITGEVER: TURKS COLLECTIEF VOOR UITGAVE EN VERSPREIDING • INFO-TURK - 13/2, Ch. MAURICE WISERPLEIN - 1040 BRUSSEL • TEL: (32-2) 230 34 72 • JAAR-ABONNEMENT: 500 BF • PCR: 000-1168701-45 • ISSN 0770-9161

TURKS REGIME AANGEKLAAGD OP PUBLIEKE HOORZITTING

Twee verkiezingen in vier maanden... Twee klinkende overwinningen voor de Moederland Partij (ANAP) van Turgut Ozal... Het opheffen van de staat van beleg in 8 van de 67 provincies. Is dit een echte terugkeer naar de democratie? Deze vraag werd vaak gesteld in de Europese massa-media evenals in de internationale instellingen.

De Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, die er in de januari-zitting niet in slaagde de Turkse afgevaardigden te weren, zal de kwestie opnieuw bespreken op 9 mei in Straatsburg. In verband hiermee bracht een delegatie van de Raad eind april een bezoek aan Turkije en voerde er besprekingen met de politieke leiders evenals met enkele slachtoffers van de repressie.

De Noordatlantische Vergadering, het parlementair orgaan van de Noordatlantische Verdragsorganisatie, besloot reeds eerder dat de 10 parlementsleden van Turkije welkom zijn op zijn plenaire vergadering die van 24 tot 28 mei 1984 in Luxemburg zal gehouden worden.

Het Europees Parlement van zijn kant, verwierp op 12 april een motie van zijn Socialistische Groep voor een interventie van de Europese Gemeenschap ten gunste van de politieke gevangenen in Turkije.

Niettegenstaande staat het turks probleem opnieuw op de agenda van het Europees Parlement voor 21 mei. Het Comité voor Politieke Zaken van het EP zal, rekening houdend met de waarnemingen van L. Fellermaier, zijn vertegenwoordiger die eind april Turkije bezocht, en met de argumenten van internationale niet-regeringsgebonden organisaties, naar voor gebracht op de hoorzitting van 26 april jl. in Brussel, een nieuw voorstel tot resolutie betreffende Turkije indienen bij de Algemene Vergadering.

Op 26 april 1984 had in Brussel de openbare hoorzitting over het respect voor de mensenrechten in Turkije, georganiseerd door de Politieke Commissie van het EP, plaats. Internationale niet-regeringsgebonden organisaties namen eraan deel.

Deze zitting, die eerst voorzien was voor eind maart, werd uitgesteld wegens de recente gemeenteraadsverkiezingen in Turkije. De Politieke Commissie van het EP wilde niet tussenbeide komen bij het verloop van deze verkiezingen gezien drie nieuwe partijen toestemming kregen aan de verkiezingen deel te nemen. Naast de niet-regeringsgebonden organisaties nodigde de Politieke Commissie tevens de Turkse regering uit. Deze weigerde echter aan de zitting deel te nemen en ze bevestigde haar voornemen om Ludwig Fellermaier, de rapporteur van de Politieke Commis-

sie, die van 16 tot 19 april 1984 in Turkije verbleef, niet te ontvangen.

De Politieke Commissie beperkte zich tot het behandelen van vier onderwerpen gebaseerd op de Conventie van de Rechten van de Mens:

1. Foltering
2. De omstandigheden van arrest en het systeem van opsluiting van personen
3. Het recht op verhoor van de belanghebbenden en het recht op verdediging
4. Persvrijheid

De zitting, voorgezeten door Mariano Rumor, werd om 9 uur geopend in aanwezigheid van de leden van de Commissie, vertegenwoordigers van de uitgenodigde organisaties, journalisten en waarnemers van de Raad van Europa.

Daarna gaf de voorzitter van de Politieke Commissie lezing van een boodschap van voorzitter Dankert

./.

aan de deelnemers. De voorzitter van het Europees Parlement herinnerde eraan dat het organiseren van de hoorzitting geen propagandamiddel is maar een techniek, bedoeld om feiten te achterhalen.

Voorzitter Dankert herinnerde eraan dat het EP de gebeurtenissen in Turkije herhaaldelijk aanklaagde, zonder de positieve zijden over het hoofd te zien (parlementsverkiezingen - gemeenteraadsverkiezingen). Het gaat er niet om een internationaal tribunaal bijeen te roepen noch om Turkije te isoleren, maar duidelijke en volledige gegevens te verzamelen om realistische politieke beslissingen te treffen.

Tijdens de zitting kreeg iedere niet-regeringsgebonden organisatie één uur tijd, tien minuten om een uiteenzetting te geven en de resterende tijd om de vragen van de parlementsleden te beantwoorden.

Wij geven hier uittreksels van de uiteenzettingen van iedere organisatie, evenals de antwoorden op de meest opmerkelijke vragen.

AMNESTY INTERNATIONAL (Mw Anne Burley)

"Het herstel van de burgerregering heeft blijkbaar niets verandert aan de zaken waarin Amnesty International belangstelt. A.I. krijgt nog steeds aantijgingen over gevangenen die gemarteld worden of wreed, onmenselijk of vernederend behandeld worden in politiebureaus en gevangenis in verschillende delen van Turkije; honderden gewetensgevangenen blijven opgesloten; meer dan 200 gevangenen zijn ter dood veroordeeld en in de processen die nog aan de gang zijn, eisen militaire aanklagers nog veel meer doodstraffen. Tussen de militaire coup van september 1980 en juni 1983 werden in Turkije 48 personen terechtgesteld. A.I. juicht het stoppen van terechtstellingen, sinds juni 1983, toe maar voor de ter dood veroordeelden en hun familie is de wetenschap dat het doodvonnis ieder ogenblik kan uitgevoerd worden, soms ondraaglijk. Sommige ter dood veroordeelde gevangenen die onlangs deelnamen aan de hongerstakingen in Diyarbakir en de militaire gevangenis van Mamak zouden liever zo hun leven gewaagd hebben dan te wachten op hun terechtstelling.

"Verscheidene persrapporten betreffende politieke gevangenen in Turkije maken melding van "terroristen", als zouden allen die nu opgesloten zitten wegens politieke overtredingen, betrokken geweest zijn bij gewelddaden. Dat is absoluut niet waar. Hoewel het niveau van het geweld in Turkije tijdens de late jaren zeventig en in 1980 hoog lag, waren er tussen de mensen die na de coup van september 1980 opgesloten werden, velen die nooit voorstander geweest waren van of gebruik gemaakt hadden van geweld; die slechts opgesloten en nadien beschuldigd werden wegens het uitoefenen van hun recht op vrije meningsuiting, vereniging en godsdienst (...)

"A.I. heeft zich steeds ingezet tegen foltering in Turkije, vóór evenals na de militaire machtsovername van september 1980... Ook dit jaar bleven de rapporten over overlijdens die zouden veroorzaakt zijn door foltering, binnenkomen. A.I. beweert niet dat alle overlijdens in politiebureaus en militaire gevangenis het resultaat van foltering zijn. De overheid beweert dat van de meer dan 100 dergelijke overlijdens, die aan A.I. gemeld werden sinds september 1980, er 9 personen nog steeds in leven zijn, anderen zouden op natuurlijke wijze gestorven zijn of zouden zelfmoord gepleegd hebben. In bepaalde gevallen echter bekennen de autoriteiten hun verantwoordelijkheid en vervolgen ze leden van de veiligheidsdienst. Het aantal dergelijke vervolgingen is heel gering in vergelijking met de duizenden aantijgingen van foltering in de laatste jaren, en A.I. gelooft dat de systematische

en wijdverspreide foltering zoals die in Turkije toegepast wordt, enkel kan bestaan dankzij officiële tolerantie. Dit standpunt werd gedeeld door de Europese Commissie van de Mensenrechten in zijn besluit van december 1983 betreffende de ontvankelijkheid van de aanklacht van verschillende landen tegen Turkije (...)

Amnesty International vreest dat de foltering niet zal stoppen vóór de autoriteiten, burgerlijke zowel als militaire, positieve stappen ondernemen om een einde te maken aan de mishandeling van gevangenen, zoals het verkorten van de periode tijdens welke de gevangenen geen bezoek mogen ontvangen, die nu nog steeds 45 dagen is; het toelaten van de advocaat en de familieleden bij de gevangene tijdens de hele duur van opsluiting; en het onafhankelijk onderzoek van alle klachten in verband met foltering.

V - Is de situatie veranderd sinds de verkiezingen?

A - Wij hebben geen verbetering bemerkt. De noodtoestand gaat verder. De gevangenen zitten nog steeds in de gevangenis. Wij ontvangen nog steeds meldingen over martelingen. Wij denken dat het martelen niet ophoudt. A.I. kreeg geen toestemming om de gevangenis te bezoeken. Ik ging in januari naar Diyarbakir in Oost-Turkije, in naam van A.I., om verdere gegevens te verzamelen over de gemelde doden in de gevangenis daar. Ik kon met de militaire autoriteiten praten maar ik kon geen advocaten of familieleden van de doden, of andere personen die mij informatie konden verschaffen, spreken, omdat men mij gezegd had dat zij vreesden dat contact met Amnesty hen in moeilijkheden zou brengen.

INTERNATIONALE CONFEDERATIE VAN VRIJE VAKBONDEN (M. Pieter de Jonge)

"De ontwikkelingen na de militaire machtsovername van 12 september 1980 brachten flagrante schendingen van de mensen- en vakbondsrechten met zich mee, die het onderwerp blijven van een diepe bezorgdheid van de internationale vakbeweging. Terwijl terrorisme en geweld, in het wilde weg gepleegd door rivale partijen van verschillende overtuigingen, de laatste drie en een half jaar aanzienlijk verminderden in Turkije, ging de onderdrukking van het politiek geweld en het herstel van de sukkelende economie (geheel onnodig) ten koste van de fundamentele mensen- en vakbondsrechten.

"Vooral de massale arrestaties in die periode, het verbod op alle politieke activiteiten, het verbod op openbare activiteiten voor verschillende vroegere politici, het ontbinden van politieke partijen, het groot aantal processen die plaatshadden voor militaire tribunaal, het hardnekkig folteren en vernederen van verdachten tijdens de ondervraging teneinde een bekentenis af te dwingen, de twijfels betreffende de onpartijdigheid en de juistheid van de justitie en de totaal inadekwate toegang van advocaten tot hun cliënten.

"De eerste maatregelen die de militairen troffen waren o.a. het verbieden van DISK, het overdragen van de eigendommen van de vakbonden aan curatoren en de arrestatie van talrijke vakbondsleiders en -leden. Gelijkwaardige maatregelen troffen MISK en HAK-IS, 2 andere vakbondscentrales. Hoewel bepaalde afdelingen van Türk-Is en zijn aangesloten bonden bij gerechtelijke beslissing verboden of ontbonden werden, mocht deze vakbond, hoewel binnen uiterst beperkte grenzen, verdergaan. Zo werden vrijwel alle vakbondsactiviteiten na de coup verboden, het stakingsrecht werd afgeschaft, betogingen waren verboden, de kollektieve onderhandelingen bestonden niet meer en werden vervangen door verplichte en bindende oordelen van een door de regering aangestelde instelling, de "Hoge Scheidsrechterlijke Raad".

"Op 7 november 1982 werd na een referendum, dat gehouden werd onder de van kracht zijnde noodtoestand en censuur, een nieuwe grondwet aangenomen. Een reeks beperkende clausules in de tekst maken een eind aan verworven rechten en zijn een inbreuk op de minimumnormen van de internationale arbeidsorganisatie. Zo wordt een omgeving gecreëerd waarin de activiteiten van vrije vakbonden uiterst beperkt zijn:

"- om verkiesbaar te zijn voor het vakbondsbestuur moet men 10 jaar in de betreffende industrie gewerkt hebben,

"- politieke activiteiten van vakbonden zijn verboden,

"- strenge beperkingen op het stakingsrecht (algemene stakingen, solidariteitsstakingen, go-slow akties enz. zijn verboden),

"- Wet nr 2821 op de vakbonden en wet nr 2822 op de collectieve onderhandelingen, stakingen en lock-out, die op 5 mei 1983 van kracht werden, bevatten tevens een antal schendingen van de vakbondsrechten en -normen. (...) Vele obstakels voor de volledige uitoefening van deze rechten blijven bestaan. De Hoge Scheidsrechterlijke Raad behoudt nog enkele macht op het gebied van collectieve onderhandelingen, maar het beslist niet langer over de voorwaarden van alle overeenkomsten.

"In het hoofdproces van DISK steeg het aantal beschuldigten tot 85, 20 daarvan zijn opgesloten. Als we daar het aantal beschuldigten in de processen tegen de bij DISK aangesloten bonden voegen, komen we tot een totaal van ongeveer 2200 personen. Volgens *Cumhuriyet* van 4 maart 1984 stonden er begin maart niet minder dan 1233 syndikalisten terecht in 30 processen die betrekking hadden op DISK en zijn aangesloten bonden. Het hoofdproces van DISK zit nu in zijn dertigste maand en aan dit tempo van één zitting per week zal het nog lang duren."

V - Hebt u een verandering geconstateerd in de gevangenisomstandigheden?

A - De 3 ICVV-delegaties van hoog niveau gingen in april 1981, december 1982 en oktober 1983 naar Turkije. Tijdens het laatste bezoek werd ons gemeld dat de omstandigheden in de gevangenis van Metris niets veranderd waren. De gevangenen moeten een ondergoed-inspektie ondergaan vóór ze naar het tribunaal gaan. Het eten dat ze krijgen was eenvoudig en monotoon, en niet geschikt voor de oudere DISK-gevangenen, o.a. voor DISK-voorzitter Abdullah Bastürk, die gastro-enteritis heeft. Zij slapen met 20 in één cel, wat aanleiding geeft tot klachten.

V - Acht u het verkozen Parlement in staat deze toestand te veranderen?

A - Het Parlement is machteloos en niet representatief. Dat bewijzen de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Het Parlement kan de funktionarissen niet controleren. De pers past zelfcensuur toe. De beschuldigingen tegen DISK werden op geen enkele wijze bewezen. Wij vragen eerder gerechtigheid voor de politieke gevangenen dan een amnestie. Dit is ons standpunt.

WERELDCONFEDERATIE VAN DE ARBEID (M. Flor Bleux)

"Apologeten van het militair regime en zijn opvolgers in Turkije benadrukken en zullen dit blijven doen dat de militairen hun tijdschema volgden, dat er verkiezingen gehouden werden, dat er nu een parlement en een burgerregering is enz... Het is juist dat de militairen zich aan hun tijdschema gehouden hebben;

er is een nieuwe grondwet van kracht, er werden algemene verkiezingen gehouden en Turkije heeft nu een burgerregering.

"Wat echter van belang is, is niet het volgen van een schema, maar de inhoud ervan - een democratische grondwet en democratische verkiezingen en een totaal respect voor de mensenrechten. Dát is cruciaal voor de democratie in Turkije. Het is belangrijk te begrijpen dat de "demokratie" zoals de militairen die zien, niets te maken heeft met de opvattingen en praktijken van een democratie zoals men die in het westen heeft; er is slechts een overeenkomst van vorm.

"Deze "nieuwe democratie", een "op maat gemaakte democratie", of om Generaal Evrens' favoriete uitdrukking te gebruiken, een "demokratie op sterke rails", was voorzien in het vormingsproces vanaf de eerste dag van de militaire coup van september 1980. De Nationale Veiligheidsraad vaardigde wetten en dekreten uit aan een verbazend tempo, en dit met betrekking tot alle onderdelen van de staatsorganisatie en -activiteiten, evenals op elk gebied van het sociaal leven.

"De goedkeuring van de nieuwe grondwet door een overweldigende meerderheid in een referendum, bracht sommige mensen ertoe te denken dat het turkse volk het militair regime steunt. De resultaten van de verkiezingen bewezen echter dat het turkse volk sterk aan de democratie gehecht is en dat het niet aanvaard "een vegetatief leven te leiden". (...)

"Een afwachtende politiek is niet bruikbaar. Men zou heel vastberaden moeten zijn ten overstaan van de turkse regering. De vijf landen die een klacht tegen Turkije indienden in verband met artikel 24 van de Europese Conventie van de Rechten van de Mens, zouden zich resoluut moeten opstellen.

"De foltering lijkt gestopt te zijn in de gevallen die de aandacht trokken van de internationale vakbeweging (DISK) of de internationale publieke opinie (Turks Vredescomité). Maar vandaag wordt in heel Turkije gefolterd in verband met andere zaken en het gevaar bestaat dat dit omgezet kan worden in genocide in het geval van de koerdische gevangenen in Diyarbakır en andere militaire gevangnissen in ZO-Turkije. Er moet heftig geprotesteerd worden tegen deze toestand.

"De onrechtvaardig opgesloten DISK-ambtenaren moeten onmiddellijk vrijgelaten worden. De politieke processen tegen DISK en zijn aangesloten bonden moeten onmiddellijk beëindigd worden. DISK en zijn aangesloten bonden moeten opnieuw operationeel worden en moeten besprekingen kunnen voeren.

"De beperkende voorzieningen in de grondwet in verband met de arbeid en de nieuwe wetgeving op de vakbonden moet veranderd worden en aangepast worden aan de normen van de Internationale Arbeidsorganisatie.

"Hardnekkige schendingen van de vakbondsrechten zullen verdergaan zolang de noodtoestand duurt. Er moet een einde komen aan de noodtoestand.

"Er moet een algemene amnestie uitgevaardigd worden voor alle politieke gevangenen en "gewetensgevangenen".

"Er zou moeten overgegaan worden tot een energieke internationale druk. De regeringen van democratische landen moeten de economische en financiële hulp aan Turkije afhankelijk stellen van het herstel van de democratie en van de mensen- en vakbondsrechten.

V - Wat denkt u van de beschuldiging tegen DISK als zou deze betrokken geweest zijn bij terroristische activiteiten? Is het een terroristenorganisatie of een vakbondsconfederatie?

./..

A - DISK is een vakbondsconfederatie, gesticht conform aan de wet. De confederatie voerde tot 1980. Alle beschuldigingen betreffende DISK zijn ongegrond.

V - Worden de vakbondsrechten in Turkije meer geschonden dan in de buurlanden?

A - De buurlanden van Turkije zijn absoluut geen kampioenen op gebied van de vakbondsrechten. Er is echter een heel groot verschil tussen hen en Turkije. In die landen zitten er geen 3000 personen in de gevangenis of worden vervolgd wegens hun vakbondsactiviteiten, noch lopen zij het gevaar ter dood veroordeeld te worden.

V - Is er iets veranderd in Turkije sinds de verkiezingen?

A - Wij hebben geen enkele verandering bemerkt sedert de verkiezingen. Onder internationale druk kreeg een delegatie van het Internationaal Arbeidsbureau wel toestemming om de DISK-processen bij te wonen. Maar in de uitoefening van de vakbondsrechten was er geen verbetering.

INTERNATIONAL GESELLSCHAFT FÜR MENSCHENRECHTE (M. Harald Vocke)

"Het is de plicht van het Europees Parlement bij te dragen tot de ontmanteling van de militaire justitie van Generaal Evren. De misdaden moeten geoordeeld worden door burgerlijke tribunalen, niet door militaire tribunalen.

"Ik vraag de turkse regering tevens de turkse nationaliteit terug te geven aan haar onderdanen wie zij deze ontnam.

V - Is de beslissing om de nationaliteit te ontnemen gebaseerd op een gerechtelijke beslissing?

A - Niet op een gerechtelijke beslissing... Zij verloren hun nationaliteit en hun bezittingen door een beslissing van de junta, die nog steeds aan de macht is.

V - Heeft u veranderingen bemerkt sinds de verkiezingen met betrekking tot het militair regime?

A - Het democratisch bestaan van Turkije werd volledig vernietigd. Er is geen enkele verandering.

MINORITY RIGHTS GROUP (Mehmet Ali Dikerdem)

"Ik ben hier tevens aanwezig als zoon, de fiere zoon, van ex-ambassadeur Mahmut Dikerdem, die op 68-jarige leeftijd aan kanker lijdt en die momenteel een straf van 8 jaar gevangenis zware dwangarbeid uitzit, die gevolgd zal worden door 32 maand binnenlandse ballingschap. U zal ermee akkoord gaan dat ik niet overdrijf wanneer ik zeg dat mijn vader de facto ter dood veroordeeld is. En dit na 40 jaar onberispelijke dienst aan zijn land, 20 jaar daarvan de titel dragend van "buitengewoon gevolmachtigde ambassadeur", wat betekent dat hij het recht had te spreken in naam van de Republiek Turkije en het privilege genoot deze te vertegenwoordigen.

"Mijn vader is de voorzitter van het Turks Vredescomité, de enige vredesorganisatie die in ons land bestond. Kort na de algemene verkiezingen van 17 november werden 17 van zijn eminente vrienden veroordeeld tot 8 jaar dwangarbeid, wat gevolgd moet worden door 32 maand binnenlandse ballingschap; dit terwijl 5 anderen, inclusief de voorzitter van de Orde van Advokaten van Istanbul, 5 jaar dwangarbeid en 20 maand binnenlandse ballingschap kregen.

"Terwijl Turkije's terugkeer naar de democratie bejubeld werd, was Turkije in feite het eerste en enige lid van de Raad van Europa en van de NAVO dat zijn vredesbeweging verdrukt en de leiders ervan opsluit.

"Ieder lid van het bestuur van het Turks Vredescomité muntte uit in zijn of haar beroep. Zij deelden dezelfde politieke opvattingen niet. Wat ze wel gemeenschappelijk hadden was hun diepe bezorgdheid voor de Helsinki Final Act en hun onberispelijke geloofsbriefjes als figuren van het establishment. Als dergelijke personen zó beschuldigd en veroordeeld kunnen worden, kan men dit met om het even wie doen. Zo namen bepaalde kringen van Turkije de gelegenheid te baat, om onder het mom van bijzondere krijgswethoven en in een politiek klimaat dat getraumatiseerd is door politieke terreur, sommige van de voornaamste critici, personen die de kern hadden kunnen vormen van een echte democratische beweging, uit de circulatie te verwijderen.

"De gevangenschap van mijn vader en zijn bejaarde vrienden is een kaakslag voor alle mensenrechtenconventies die door Turkije ondertekend werden. Laat ons proberen een eind te maken aan de beschamende dubbelzinnige normen die Turkije degraderen tot het 'uitschot van het geweten en het bewustzijn van het westen'".

INTERNATIONAAL COMITE VAN ADVOKATEN (M. Nial McDermot)

"De nieuwe turkse grondwet weerspiegelt het nieuw legaal kader dat gevormd werd door de wetten en de dekretten van de NVR en is dus een grondwettelijke consecratie van de nood-wetgeving. Op het gebied van de mensenrechten erkent de grondwet een lange lijst rechten en vrijheden, die echter alle inhoud verliezen door een reeks verbodsbepalingen, uitzonderingen en beperkingen. Er wordt een bijna godsdienstige betekenis gehecht aan de staatsstructuur, en in de inleiding vindt men de omschrijving "de heilige staat Turkije" terug. De eerste drie artikels, handelend over de republikeinse vorm van de staat, de basisprincipes van de Republiek en de onverdeelbare integriteit van de Staat, kunnen niet gewijzigd worden, en dit mag zelfs niet eens voorgesteld worden. De mogelijkheden om de andere artikels te wijzigen zijn zo beperkt dat het uiterst moeilijk wordt om stappen te ondernemen in de richting van een meer liberale opvatting van de democratie. Dát is de aard van de grondwet die de militaire leiders permanent van kracht willen hebben in Turkije. Ernstiger nog is de huidige situatie onder het overgangsregime, dat ver is van een terugkeer, zelf naar de beperkte toestand van normaliteit."

Na McDermot gaf de koerdische advocaat Hüseyin Yıldırım, die in de militaire gevangenis van Diyarbakır gevangen zat en gefolterd werd, zijn uiteenzetting als lid van de Internationale Commissie van Juristen. Hij gaf details over de folterpraktijken in de turkse militaire gevangnissen.

"Ik wil het de vertegenwoordigers van de Europese landen duidelijk maken dat hun verwachtingen van een terugkeer naar de democratie, beetje bij beetje in het zog van de verkiezingen, één grote illusie zijn. Niet de democratie wordt ingericht en versterkt maar het fascisme. De repressie werd na de verkiezingen alleen maar erger. Op het ogenblik dat de vertegenwoordigers van de junta in januari hun zetels innamen in de Raad van Europa, droeg men met brandwonden overdekte lijken uit de gevangenis van Diyarbakır. En in de gevangenis van Mamak gingen de hongerstaking en folteringen door. De laatste tien dagen werden 32 gedetineerden ter dood veroordeeld; honderden anderen werden tot levenslange opsluiting veroordeeld of kregen tot 36 jaar gevangenisstraf.

"De instellingen van de junta zijn er nog steeds en de staat van beleg is nog steeds van kracht."

V - Is er enige verandering sinds de burgerregering aan de macht kwam?

A - Het parlement en de regering hebben niet het recht om de krijgswetcommandanten en de mechanismen die ter beschikking staan van deze laatste, te controleren. De minister van Justitie van een regering die beweert dat ze aan de macht is, heeft niet eens het recht tot toegang tot de militaire gevangenen in zijn eigen land. De huidige ministers van Gezondheid en van Justitie waren bij hun terugkeer van Diyarbakir verplicht toe te geven dat zij geen toestemming gekregen hadden om de gevangenis te bezoeken en dat zij geen controle hebben op het bestuur ervan."

INTERNATIONAAL PERSINSTITUUT (M. Peter Galliner)

"Ondanks alle hoop dat de situatie nog voor de verkiezingen zou verbeteren, moesten leidinggevende dagbladen als *Tercüman*, *Milliyet*, *Nokta*, *Günaydın*, *Tan* en *Hürriyet* nog voor bepaalde tijd sluiten, en hun uitgevers moesten voor de krijgswetcommandanten verschijnen. Toen werd de nieuwe burgerregering verkozen. Onze turkse vrienden en de meesten van ons hoopten dat deze de krijgswet zou opheffen en amnestie zou verlenen, en zich zou inspannen voor de mensenrechten en de persvrijheid te herstellen.

"...Maar de kwelling en de vervolging gaan door. Korte tijd vóór de recente gemeenteraadsverkiezingen werd er een onderzoek ingesteld in verband met Mw. Ilıcak en haar uitgever, M. Ilter van *Tercüman*, en in verband met M. Nadi en zijn uitgever, M. Gonensin van *Cumhuriyet*. En het ziet er naar uit dat in beide gevallen een nieuw proces ingespannen zal worden.

"Het is momenteel moeilijk over-optimistisch te

zijn over de terugkeer van Turkije naar meer democratische vrijheid. Zoals ik reeds zei is het sluiten van dagbladen een normale zaak geworden. Van redacteurs verwacht men dat ze zelfcensuur toepassen. De hoop op het respect van de mensenrechten, de vrijheid van spreken en de vrijheid van meningsuitdrukking werd tot nu toe niet verwezenlijkt. Men kan hier tegen aanvoeren dat de huidige periode traditioneel moeilijk is. De druk van de militairen blijft uiterst sterk. De perswetten sluiten alle grotere vrijheid van meningsuiting uit. Wij beschouwen deze perswet als een flagrante schending van de persvrijheid. Indien Turkije aanvaard wil worden als lid van de vrije wereld moet er een amnestie uitgevaardigd worden en er moet een einde komen aan de vrees voor opschudding en vervolging. Er is betreffende deze basisprincipes geen compromis mogelijk. Het is meer dan een jaar geleden sinds President Evren beweerde dat vlug het nodige zou gedaan worden voor het instellen van een democratisch parlementair regime. Sindsdien was er echter weinig verbetering in die richting."

V - Hoe beschermt de Europese pers Turkije?

A - Spijtig genoeg gedragen de Europese massamedia en de meeste Europese regeringen zich heel laks ten overstaan van Turkije. West-Duitsland had de grootste druk kunnen uitoefenen, en kan dat nog. Uitzonderd 2 à 3 kranten hebben de Europese media heel weinig aandacht besteed aan de vervolgingen in Turkije. De activiteiten van de Raad van Europa worden niet ernstig genomen.

V - Wordt de kritiek in de Turkse pers door de machthebbers getolereerd?

A - Nee. Zelfcensuur is courant van toepassing. De pers is niet vrij want de democratie is niet hersteld.

STAATSTERREUR

OPPOSITIEPARTIJ BEDREIGD

Op 6 april 1984 spande de Hoofdprocureur een proces in bij het Grondwetgevend Hof tegen de Partij van de Juiste Weg (DYP). Hij eist dat deze partij verboden wordt omdat de partijfunctionarissen zouden gehandeld hebben in strijd met de van kracht zijnde wet op de politieke partijen. De 15 pagina's tellende akte van beschuldiging zegt dat DYP de voortzetting is van de verboden Justitiepartij (AP) en van de Partij van Groot-Turkije (BTP). De Hoofdprocureur verwijst tevens als bewijs naar een foto van Yıldıırım Avcı, de voorzitter van de partij, gefotografeerd samen met Süleyman Demirel, ex-premier, en Celal Bayar, de vroegere president van de Republiek, met het onderschrift "Drie generaties samen" Het Grondwetgevend Hof gaf DYP 20 dagen om een verdediging voor te bereiden.

Op 19 april 1984 werd Avcı ondervraagd door het krijgswettribunaal van Ankara in verband met speeches die hij hield tijdens de verkiezingscampagne. Anderzijds werd op 4 april 1984 ook Oktay Eksi, de vroegere vice-voorzitter van de Partij van de Sociale Democratie (SODEP), in Ankara door een procureur ondervraagd wegens een verklaring die hij aflegde vóór de parlementsverkiezingen, op beschuldiging de dekretten van de Nationale Veiligheidsraad overtreden te hebben. De procureur beschuldigt Eksi ervan gezegd te hebben dat hij geen geldige stem zou uitbrengen bij die verkiezingen waaraan zijn partij niet mocht deelnemen van de NVR.

WETSVORSTEL AMNESTIE INGETROKKEN

Op 12 april 1984 trok een efgvaardigde van de oppositie het wetsvoorstel in dat hij ingediend had voor het verlenen van amnestie aan de gevangenen. Cüneyt Canver verklaarde aan de verslaggevers dat vertegenwoordigers van de drie in het parlement vertegenwoordigde partijen tijdens het debat over zijn voorstel, besloten hadden gezamenlijk een voorstel betreffende deze kwestie op te stellen. Het wetsvoorstel van Canver vroeg de vrijlating van gevangenen die tot 10 jaar of minder veroordeeld zijn, het omzetten van levenslang tot 24 jaar celstraf en van de doodstraf tot 30 jaar gevangenis.

Hoge functionarissen van de regerende Moederland Partij (ANAP) onthulden dat zij eerder voorstander zijn van een vroegtijdige vrijlating op proef dan van een algemene amnestie. Ze verklaarden tevens dat de kwestie binnen een paar maand voor het parlement kan komen.

Het Gerechtelijk Comité van de Nationale Vergadering verwierp een ander wetsontwerp betreffende de wijziging van de wetgeving op het uitvoeren van straffen om een vroegtijdige vrijlating van politieke gevangenen mogelijk te maken.

STAATSVEILIGHEIDSHOVEN IN WERKING

Het officiële Anatolia Nieuwsagentschap meldde dat de staatsveiligheidshoven, opgericht in 8 provin-

cies, op 1 mei operationeel zullen worden. Deze buitengewone hoven, die werken met burgerlijke en militaire rechters en procureurs, zullen de krijgswethoven vervangen en zullen overtredingen behandelen tegen de Staat en zaken betreffende smokkel en wapens.

FOLTERAARS VRIJGESPROKEN

Twee legerofficieren en 10 politiemannen, die ervan beschuldigd werden een politieke gevangene gefolterd te hebben, werden op 19 april door het militair tribunaal van Istanbul vrijgesproken.

HONGERSTAKING IN MILITAIRE GEVANGENISSEN

De politieke gevangenen en gedetineerden van de militaire gevangenis van Metris en Sigmalcılar in Istanbul gingen op 11 april 1984 in hongerstaking tegen de onmenselijke omstandigheden in de gevangenis. Volgens de autoriteiten zou 1/6 van de gedetineerden deelnemen aan de aktie.

Anderzijds maakte de Turkse Generale Staf op 5 april 1984 bekend dat 290 gevangenen van de militaire gevangenis van Mamak hun hongerstaking beëindigden. 46 gevangenen die op 22 februari met hun aktie begonnen werden in het ziekenhuis opgenomen toen hun gezondheidstoestand verslechterde.

In een andere verklaring bestempelde de Generale Staf de aantijgingen over systematische foltering en mishandeling in de militaire gevangenis van Turkije, als propaganda teneinde de Turkse regering te verzwakken en haar prestige in het buitenland te schaden. "Linkse terroristen proberen de gevangenisregels te doorbreken, sommigen van hen weigeren een gevangenisuniform te dragen en zetten hun ideologische akties verder in de gevangenis," zei de verklaring verder.

VEROORDELINGEN

2.3, in Izmir, 9 veronderstelde leden van de Kommunistische Partij van Turkije (TKP) veroordeeld tot 4 jaar gevangenis.

9.3, in Malatya, 17 veronderstelde leden van Revolutionair Links (Dev-Sol) veroordeeld tot gevangenisstraffen tot 10 jaar; in Erzincan, 25 personen beschuldigd van gewapende misdaden.

6.3, in Elazığ, 2 veronderstelde leden van de Revolutionaire KP van Turkije (TDKP) veroordeeld tot gevangenisstraffen tot 10 jaar.

8.3, in Ankara, 4 leden van de KP van Turkije/Marxistisch-Leninistisch (TKP/ML) tot levenslang, 32 anderen tot celstraffen tot 15 jaar.

13.3, in Izmir, 7 leden van de Revolutionaire Weg (Dev-Yol) tot levenslang, 29 anderen tot diverse gevangenisstraffen.

15.3, in Adana, 4 leden van de koerdische organisatie Rızgari tot levenslang, 3 anderen tot diverse gevangenisstraffen.

16.3, in Erzincan, 5 leden van TDKP in totaal tot 92 jaar celstraf veroordeeld; 15 leden van de Revolutionaire Kommunistische Arbeidspartij van Turkije (TIEKP) tot 15 jaar gevangenis.

17.3, in Elazığ, 4 leden van het Pad naar de Revolutie van Turkije (TDY) tot 10 jaar gevangenis.

26.3, in Elazığ, één lid van de koerdische organisatie KAWA ter dood veroordeeld.

29.3, in Diyarbakır, 39 leden van Bevrijding (Kurtulus) tot straffen tot 20 jaar, en in een ander proces in Izmir, 4 leden van dezelfde organisatie tot de doodstraf, 4 leden tot levenslange opsluiting en 66 anderen tot diverse gevangenisstraffen.

NIEUWE MASSAPROCESSEN

4.3, in Istanbul, tegen 25 ambtenaren van de Mijnwerkersvakbond (Yeraltı Maden-İs) en tegen 13 van de Vakbond voor Openbare Diensten (Baysen-İs), beide aangesloten bij DISK.

5.3, in Istanbul, tegen 7 veronderstelde leden van de Revolutionaire Kommunistische Unie van Turkije (TIKB).

23.3, in Istanbul, tegen 43 ambtenaren van de Vakbond van Progressieve Landbouwarbeiders (Devrimci Toprak-İs).

24.3, in Istanbul, tegen 5 ambtenaren van de onafhankelijke Vakbond voor Chemie-arbeiders (Kim-san-İs).

MENSENJACHTEN

Volgens gegevens, op 24 april 1984 gepubliceerd door het dagblad *Hürriyet*, worden 233.645 Turkse burgers opgespoord door de veiligheidsdienst. 18.696 van hen worden beschuldigd van politieke misdrijven of opinies.

Recente massa-arrestaties:

8.3, in Kahramanmaraş, 15 veronderstelde leden van de Revolutionaire Partij van Arbeiders en Boeren van Turkije (TIHKP).

10.3, in Istanbul, 24 veronderstelde leden van Dev-Sol.

15.3, in Istanbul, 28 leden van TKP/ML; in Giresun, 23 leden van TKP.

17.3, in Bingöl, 3 veronderstelde leden van de koerdische organisatie KAWA.

31.3, in Adana, 22 veronderstelde leden van de Noodgroep.

INTELLECTUEEL LEVEN

18.3, Professor Toktamis Ates van de universiteit van Istanbul en Mw Filiz Nayır, uitgever van het literair maandblad *Varlık* werden in staat van beschuldiging gesteld wegens een artikel. Zij kunnen beide twee jaar gevangenis krijgen.

12.3, De militaire aanklager van het krijgswetbevel van Istanbul spande een nieuw rechtsgeding tegen Nadir Nadi, hoofdredakteur van het dagblad *Cumhuriyet* en deken van de Turkse journalisten, wegens een recent redactioneel artikel.

23.3, De beroemde filmakteur Tarık Akan werd in Istanbul door een militair procureur ondervraagd in verband met zijn activiteiten in het Turks Vredescomité vóór de militaire machtsovername.

26.3, In Istanbul werd Nevzat Açı, verantwoordelijk uitgever van het jeugdblad *Halkın Kurtuluşu Yolunda Gençlik*, dat door de krijgswetoverheid verboden werd, door een militaire rechtbank veroordeeld tot acht jaar en negen maand gevangenis voor een artikel dat in dit dagblad verscheen.

29.3, Tunca Toskay, een assistent-professor aan de universiteit, die vermaard is om zijn extreem-rechtse ideeën, werd benoemd tot Algemeen Directeur van de Turkse Radio- en TV Maatschappij (TRT).

31.3, Ali Sirmen, redakteur van het dagblad *Cumhuriyet*, stond terecht voor een krijgswettribunaal van Istanbul wegens het beledigen van de militaire aanklager tijdens zijn verdediging op het proces van het Turks Vredescomité. Als lid van dit comité werd hij reeds eerder veroordeeld tot acht jaar gevangenis.

12.4, De militaire aanklager van het krijgswetbevel van Istanbul spande een proces in tegen drie leden van de redactie van het dagblad *Milli Gazete*. Sadık Albayrak, Sait Cabaoglu en Hasan Karakaya worden

ervan beschuldigd anti-sekuliere propaganda gemaakt te hebben.

14.4, In Istanbul werd de dichter Kivilcim Vasfi, verantwoordelijk uitgever van het literair blad *Nitelik*, op bevel van de militaire autoriteiten in hechtenis genomen.

18.4, In Balıkesir werd een leraar van het hoger onderwijs, Hüseyin Erday, opgesloten op beschuldiging dat hij gesprekken voerde met zijn leerlingen over ideologische onderwerpen.

19.4, De bekende folkzangeres Selda Bağcan werd in Istanbul door de militaire autoriteiten vastgehouden wegens een lied dat ze schreef.

20.4, De bekende turkse schrijver Fikret Otyam stond terecht voor een militair hof in Istanbul voor zijn essay "De mijnen bloeien nooit".

19 TURKEN NATIONALITEIT ONTNOMEN

Op 29 maart 1984 maakte de turkse regering bekend dat 19 personen die in het buitenland leven, de turkse nationaliteit ontnomen werden omdat ze in het buitenland activiteiten voeren tegen de veiligheid van de Turkse Staat. Yücel Top, de vertegenwoordiger van DISK in Europa, was één van die personen.

CANADEES IN TURKSE GEVANGENIS

Bernard Beaulieu, een canadees computerspecialist, die tevens lid is van de Vakvereniging van Quebec, zit sinds 22 oktober 1983 opgesloten in de gevangenis van Denizli op de dubbele beschuldiging Evren beledigd te hebben en de turkse regering beledigd te hebben.

PROTEST EN SOLIDARITEIT

IN DE VERENIGDE STATEN

Op 17 maart publiceerde *The Washington Post* een artikel getiteld "De mishandelde pacifisten van Turkije". De auteur, Colman McCarthy, zegt het volgende:

"Naast de campagne voor de militarisering van Turkije, gevoerd door de regering Reagan, is de opsluiting van 23 vredesactivisten natuurlijk bijzaak. Het congres legt er zich bij neer. Niemand heeft gesuggereerd, en noch minder erop aangedrongen, dat de militaire hulp ingehouden zou worden tot er uitleg gegeven wordt over de manier waarop het vredescomité behandeld werd."

"De schrikwekkende vonnissen, uitgesproken tegen de pacifistische leiders schaden alleen maar de waardigheid van het land en zijn image in het buitenland."

"Turkije's nieuwe regering vraagt de wereld haar een kans te geven om te bewijzen dat ze op de goede weg naar de democratie is. Dat is teveel gevraagd zolang de vredesorganisatie achter de tralies blijft. Terwijl Turkije meer en meer gemilitariseerd wordt zouden patriotten zoals Mahmut Dikerdem (Voorzitter van het Turks Vredescomité) een tribune moeten krijgen om hun ideeën openbaar te maken, in plaats van een cel om in weg te rotten."

Volgens het nederlandse dagblad *NRC Handelsblad* van 10 maart, verklaarden 3 VS-organisaties die zich bezighouden met de verdediging van de mensenrechten, in een gezamenlijk rapport dat het Staatsdepartement "politieke vooroordelen" koestert in zijn jaar-rapport over de schending van de mensenrechten in 154 landen. De drie organisaties aanvaarden niet dat de schending van de mensenrechten in landen zoals de Filipijnen, Uruguay, Guatemala en Turkije, omschreven worden als "beweringen en aantijgingen" terwijl, volgens de drie organisaties, er bewijzen in overvloed zijn.

ARRESTATIE VAN DUITSE GROENEN

7 leden van de Westduitse partij van de Groenen, inclusief 3 parlementsleden, werden op 23 maart in Ankara gearresteerd toen ze protesteerden tegen de beweerde folteringen in de turkse gevangenis. Ze werden nadien uit het land gezet.

Andere personen, o.a. journalisten die de gebeurtenis versloegen, werden meegenomen voor onderzaging. Later liet men hen vrij. De politie weigerde cijfers te verstrekken, maar bepaalde bronnen spraken van 24 arrestaties.

Een woordvoerder van de Westduitse ambassade identificeerde de gearresteerde Groenen als Milan Horacek, Willi Hos en Gabriella Pothast, leden van het Lagerhuis. De woordvoerder identificeerde de andere vier als Lukas Beckmann, Rudolf Bahro, Uli Fischer en Kalle Winkler.

Zij hadden posters bij zich waarop in het turks geschreven stond "Maak de gevangenis leeg", "Respekt voor de mensenrechten in West- en Oostblok". Een andere poster zei "Er kan geen democratie bestaan met foltering in de gevangenis".

RESOLUTIEVOORSTEL VAN BELGISCH SENATOR

Op 22 maart diende senator J.E. Humblet in de belgische senaat een voorstel tot resolutie in betreffende het onvoldoende respekteren van de mensenrechten in Turkije, met betrekking op personen evenals op gemeenschappen. Hij nodigt de belgische regering en vooral de minister van Buitenlandse Zaken, uit te protesteren bij de turkse regering tegen de onmenselijke praktijken in dat land, en om op inernationaal gebied inspanningen te leveren, evenals alle mogelijke politieke, diplomatieke en economische druk op Turkije uit te oefenen opdat er een einde zou komen aan deze praktijken.

COMMUNIQUE VAN ADVOKATEN

De Belgische Vereniging van Democratische Advokaten richtte op 10 april een plechtige oproep tot de Mensenrechtenorganisaties opdat zij allen samen druk zouden uitoefenen op de turkse regering, en zij verzocht de belgische regering om al haar invloed aan te wenden bij de internationale organisaties opdat er een eind zou komen aan de schending van de mensenrechten in Turkije.

NEDERLANDS STANDPUNT

Volgens het dagblad *De Volkskrant* van 22 maart nam de nederlandse regering een "kritisch solidair" standpunt in tegenover de nieuwe turkse regering. Minister Van den Broeck zei tijdens een vergadering van het Comité van Buitenlandse Zaken van het Parlement dat overeengekomen was een rapport van de minister over de politiek van Nederland ten opzichte van Turkije, te onderzoeken en dat hij van oordeel is dat het geen zin heeft Turkije te isoleren.

Volgens de verklaring van de minister bestaan er in de turkse gevangenis nog steeds ondraaglijke

toestanden. Na uiting gegeven te hebben aan zijn twijfels over de democratische aard van de turkse grondwet, voegde hij eraan toe dat "hij niet van plan is een besluit te nemen tot de tekst van de grondwet gedetailleerd en aangevuld is". In antwoord op de moties ingediend door de sociaal-democratische PvdA en de linkse PSP, verklaarde de minister dat hij zich tot de turkse regering zou wenden om deze te verzoeken amnestie te verlenen aan de politieke gevangenen die niet betrokken waren bij gewelddaden.

STÉUNMARS VOOR GEVANGENEN

Op 22 april startte cineast Yılmaz Güney op de place de la Bastille in Parijs, samen met verscheidene prominenten, een mars naar Straatsburg, georganiseerd door het solidariteitscomité voor politieke gevangenen in Turkije. De wandelaars zullen op 7 mei in Straatsburg aankomen, 2 dagen voor de debatten plaatshebben van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, tijdens dewelke de beslissing moet vallen of de turkse parlementsleden opnieuw zullen toegelaten worden. De wandelaars zijn van plan om op 8 mei in Straatsburg een "tribunaal" te organiseren, dat een nieuw licht moet werpen op de repressie in Turkije.

IMMIGRATIE

1.3, een turkse vrouw, Nazire Çiçek, werd samen met haar 6 maanden oude baby uit West-Duitsland gezet. Zij was naar Hannover gekomen om zich bij haar man te voegen. De duitse politie weigerde echter haar een verblijfsvergunning af te leveren. Dankzij het protest van democratische organisaties werd haar uitwijzing uitgesteld tot na de geboorte van haar kind.

6.3, in Bergen op Zoom, Nederland, overviel een groep nederlandse racisten een turkse moskee.

7.3, een turkse familie werd het slachtoffer van de toepassing van de verplichte visa voor turkse burgers in Frankrijk. Een turks arbeider, Osman Cuci, liet zijn vrouw Emine en hun twee kinderen naar Frankrijk komen. Aan de frans-italiaanse grens echter wilde men hen niet doorlaten. Daarop besloot Cuci om samen met vrouw en kinderen naar Frankrijk te stappen via de tunnel van de Mont Blanc. Aan het einde van de 12 km lange tunnel werden zij gegrepen en verpletterd door een trein die van Frankrijk kwam.

7.3, in Brussel hield de belgische politie een razia in het shoppingcenter "City 2", waarbij ongeveer 300 jongeren, vooral vreemdelingen, vastgehouden werden. De immigranten-organisaties protesteerden heftig tegen de operatie.

8.3, de westduitse minister van binnenlandse zaken Genscher beëindigde zijn bezoek aan Ankara, tijdens hetwelk onder andere het probleem van de turkse arbeiders in West-Duitsland besproken werd. Volgens Turkije's overeenkomst met de EEG als geassocieerd lid, zullen de turkse arbeiders vanaf 1986 vrij kunnen bewegen en werk kiezen binnen de Gemeenschap. Genscher verzocht de turkse regering dit vrij bewegen uit te stellen tot latere datum. Het ziet er naar uit dat de turkse overheid deze kwestie zal ge-

ZWITSERSE DRUK

Half-april werd de turkse ambassadeur Dogan Türkmén ontboden op het ministerie van Buitenlandse Zaken in Bern. Hij werd op de hoogte gebracht van het protest van de zwitserse regering tegen de schending van de mensenrechten in Turkije.

PROTEST VAN ADVOKATEN

300 Westberlijnse advocaten richtten een brief aan de voorzitter van het EP, waarin gevraagd wordt de gelijke rechten van het turks regime niet te erkennen. Zij benadrukken dat hun turkse collega's in de gevangenschappen gefolterd worden samen met de syndicalisten. Tevens worden in Turkije repressieve maatregelen getroffen tegen de pers.

DUITSE HULP WORDT VERDERGEZET

Op 9 februari keurde de Westduitse regering een rapport goed in verband met de hulp van West-Duitsland aan Turkije. In zijn rapport beweert Genscher dat Turkije wezenlijke vooruitgang gemaakt heeft en dat het Westduitse economische en militaire hulp verdient voor 1984.

bruiken om concessies af te dwingen in de relatie Turkije-EEG.

9.3, de senaat van West-Berlijn maakte bekend dat volgens een enquête, 20 percent van de turkse jongeren in de stad zich tot duitser wil laten naturaliseren.

12.3, in Londen werd een nachtclub, eigendom van een turks burger, vernield door een bomexplosie.

13.3, De turk Polat Hasbudak, vader van twee britse kinderen, werd naar Istanbul uitgewezen. Zijn twee kinderen, 6 en 8 jaar oud, werden in Groot-Brittannië geboren vóór de wet op de nationaliteit een eind maakte aan het automatisch recht op het engels staatsburgerschap door geboorte in dit land.

22.3, in Brussel nam de Kamer van Volksvertegenwoordigers met 100 stemmen tegen 61 en 18 onthoudingen, het wetsproject aan dat de rechten op hereniging van familieleden, verblijf en sociale bijstand voor vreemdelingen beperkt. De socialistische oppositie evenals de vlaamse Volksunie, de Kommunisten en Ecolo stemde tegen.

16.3, in Kopenhagen bevestigde een Hof van Beroep het vonnis van een lagerhof tot de vrijspraak van 2 politiemannen die ervan beschuldigd werden door slagen de dood veroorzaakt te hebben van een turks immigrant, Osman Polat.

20.3, in Oberhausen, West-Duitsland, werd het turks koffiehuis van Mehmet Cokdemir door ongeïdentificeerde personen aangevallen. Dezelfde dag staken onbekenden in Hamburg het huis van Kamil Demirel, een turks arbeider, in brand.

25.3, in Luik, België, kozen de immigranten 51 nieuwe leden van de Consultatieve Raad van Immigranten. De socialistische en de kommunistische lijst behielden de absolute meerderheid in de Raad.